

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Dumitru Mardari

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Rusanovschi Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Rusanovschi împotriva Liudmilei Bogdan, intervenient accesoriu Rusanovschi Ivan cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului agricol,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Rusanovschi Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț din 10 februarie 2016,

c o n s t a t ă

La 16 iulie 2015, Rusanovschi Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liudmilei Bogdan cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului agricol.

În motivarea acțiunii, Rusanovschi Maria a invocat că la 11 octombrie 2002, soțul dânzei Rusanovschi Vasile a cumpărat de la Bogdan Ivan terenul agricol cu suprafața totală de 1,630 ha cu numărul cadastral 4142109042, amplasat în extravilanul satului Ruseni, raionul Edineț, la prețul de 500 dolari SUA. La momentul procurării terenului nu a fost încheiat nici un contract de vânzare-cumpărare, fiind întocmită doar o recipisă care confirmă faptul procurării lotului, părțile convenind ca ulterior să perfecteze în acest sens un contract.

Indică reclamanta că la 19 septembrie 2003 vânzătorul terenului, Bogdan Ivan, a decedat, iar la 21 octombrie 2006 a decedat și cumpărătorul Rusanovschi Vasile, nereușind să perfecteze contractul de vânzare-cumpărare a terenului agricol. Potrivit certificatului de moștenitor legal nr. 1323 din 21 februarie 2014, Rusanovschi Maria a fost recunoscută unica moștenitoare a averii succesoriale a defunctului Rusanovschi Vasile. Însă, asupra terenului agricol procurat de către defunct la 11 octombrie 2002

reclamanta nu a putut să-și extindă dreptul de succesori, din considerentul că actele corespunzătoare nu au fost perfectate la organele abilitate.

Solicită Rusanovschi Maria recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața totală de 1,630 ha cu numărul cadastral 4142109042, amplasat în extravilanul satului Ruseni, raionul Edineț.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 21 septembrie 2015, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtei, Rusanovschi Ivan, proprietarul terenului în litigiu.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 10 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Rusanovschi Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț din 10 februarie 2016.

Instanțele de judecată au ajuns la concluzia că recipisa din 11 octombrie 2002 nu constituie drept temei pentru obținerea dreptului de proprietate a lui Rusanovschi Vasile asupra terenului agricol, deoarece legea prevede expres forma contractului de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole – autentică, cu înregistrarea ulterioară, nerespectarea căreia atrage nulitatea actului juridic.

La 24 octombrie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Rusanovschi Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Edineț din 10 februarie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, Rusanovschi Maria a invocat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate, fiind emise cu aprecierea arbitrară a probelor.

Consideră recurenta că recipisa din 11 octombrie 2002 întocmită în formă scrisă, care confirmă faptul procurării lotului de către defunctul Rusanovschi Vasile, este o probă temeinică de recunoaștere a dreptului de proprietate al Mariei Rusanovschi asupra terenului agricol. Intimata Bogdan Liudmila a avut o singură obligație în urma tranzacției, și anume de a perfecta contractul de vânzare-cumpărare a imobilului, însă cu rea-credință nu și-a executat-o, invocând diferite pretexte.

La 09 decembrie 2016, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de către Rusanovschi Maria, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Rusanovschi Maria este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Rusanovschi Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de către Rusanovschi Maria precum că recipisa din 11 octombrie 2002, semnată de către Bogdan Ivan, constituie temei de recunoaștere a dreptului de proprietate al recurenteii-reclamante asupra terenului agricol, deoarece conform art. 14 Cod funciar, înstrăinarea terenurilor dobândite în proprietate privată prin acte juridice se admite în strictă conformitate cu legislația în vigoare, iar conform art. 5 alin. (3) lit. c) și d) și alin. (4) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, în redacția la momentul întocmirii recipisei din 11 octombrie 2002, contractul de vânzare-cumpărare a pământului trebuie să fie autentificat notarial și noul deținător de teren, în termen de 3 luni de la data autentificării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a terenului, prezintă acest contract organului cadastral teritorial în a cărui rază de acțiune este situat terenul, pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra lui. În cazul nerespectării condițiilor prevăzute la alin. (3) lit. c) și d), contractul de vânzare-cumpărare se consideră nul. Aceleași prevederi se conțin și în art. 95 Cod funciar.

La caz, se constată că Rusanovschi Vasile nu a îndeplinit condițiile prevăzute de norma nominalizată și nu a încheiat contract de vânzare-cumpărare a terenului autentificat notarial, iar nerespectarea formei cerute de lege atrage nulitatea tranzacției și nu poate produce efecte juridice pentru succesorii săi.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept

procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Rusanovschi Maria ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Rusanovschi Maria se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari